

ELEKTRONISKĀS DATUBĀZES APRAKSTS V. 1.1.4.

 LIETIŠKĀS
INFORMĀCIJAS
DIENESTS

I Z D E V N I E C Ī B A

Rīga 2005

Saturs

Par uzņēmumu.....	3
Datubāze.....	5
Vispārīgās prasības sistēmai.....	5
Dokumentu meklēšanas formas.....	6
Vienkāršā meklēšana.....	7
Izvērstā meklēšana.....	8
Meklēšanas formu elementu apraksts.....	9
Atrasto dokumentu saraksts.....	22
Dokumenta pase un saistītie dokumenti.....	26
Ziņu lapa.....	31

PAR UZŅĒMUMU

Izdevniecība *Lietišķās informācijas dienests* piedāvā LR un ES normatīvo aktu apkopojumus abonentizdevumos un datubāzē www.e-likumi.lv, biznesa grāmatas, žurnālu *Bilance*, seminārus un konferences par aktualitātēm grāmatvedības, finanšu un likumdošanas jomās.

Izdevniecība viena no pirmajām kļuva par ANO Globālā līguma dalībnieci. Tā ir brīvprātīga kustība, kurā uzņēmēji apvienojas, lai veicinātu sakārtotas un ētiskas biznesa vides veidošanos, rosinātu vēlmi mācīties citam no cita un veidotu labāku dzīvi kopējā pasaulē.

Izdevniecība *Lietišķās informācijas dienests* ir sociāli atbildīgs uzņēmums, tāpēc uzskata par savu pienākumu atbalstīt citu pūliņus veidot mūsu dzīvi garīgām vērtībām bagātāku, harmoniskāku, vienkārši - labāku. Izdevniecības labdarības prioritāte ir atbalstīt projektus bērniem.

Izdevniecības galvenie darbības virzieni:

Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvo aktu abonentizdevumi

Lietišķās informācijas dienests piedāvā 20 tematiskos abonentizdevumus, kas aptver visus ikdienā nepieciešamos tiesiskos aspektus un nodrošina dokumentu jaunāko redakciju visiem pārvaldes sektoriem: vadībai, grāmatvedībai, juristiem, personāla vadītājiem.

Abonentizdevumi ir ievietoti īpašas konstrukcijas vākos, kas nodrošina ērtu lietošanu un pastāvīgu tajos ievietoto normatīvo dokumentu aktualizāciju ar nomaināmām lapām, ko klients saņem pa pastu.

Grāmatas

Izdevniecība izdod grāmatas par līderību, vadību, mārketingu un sabiedriskajām attiecībām, komunikāciju uzņēmumā, personāla, grāmatvedības un finanšu jautājumiem un citām aktuālām tēmām. Liela daļa grāmatu iznāk sērijās, piemēram, "MVU bibliotēka", "Harvard Business Review on", "Balances bibliotēka", "PR sērija" un citas.

Žurnāls *Bilance*

Bilance ir specializēts žurnāls par aktualitātēm nodokļu, grāmatvedības, finanšu, darba tiesisko attiecību un citās likumdošanas jomās. Informatīvi, skaidrojoši un analītiski, ikvienam saprotamā valodā izklāstīti svarīgi jautājumi, ar kuriem dažādu nozaru un līmeņu speciālisti saskaras ikdienas darbā.

Semināri

Izdevniecība organizē seminārus, kuros var uzzināt jaunāko, aktuālāko un nozīmīgāko informāciju un tikties ar zinošiem speciālistiem un amatpersonām, ar praktiķiem-lietpratējiem biznesa un vadības jomās. Izdevniecības piedāvāto semināru klāstā savējo atradīs ne tikai grāmatveži un finanšu direktori, bet arī īpašnieki, direktori un citi vadītāji.

Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvo aktu datubāze www.e-likumi.lv

Uzņēmums izveidojis Latvijā lielāko normatīvo aktu datubāzi, kurā iekļauti ar wxgpk 87 000 dokumentu - vienmēr aktuālā redakcijā, ar precīzu dokumenta'hoformējumu un ar iespēju kopēt visu dokumentu vai tā daļu. Aptuveni 1800'dokumentiem ir profesionāls un precīzs tulkojums krievu valodā.

DATUBĀZE

Datubāzē "apkopoti" ir 87 000 normatīvo dokumentu, tostarp dokumenti, kas pieņemti un stājušies spēkā Latvijas Republikā kopš 1990.gada, kā arī Eiropas Savienības normatīvie dokumenti.

Parastā normatīvo dokumentu aprites shēma paredzēja, ka normatīvos dokumentus lietotājs iegūst no oficiālajām publikācijām (piemēram, laikraksts "Latvijas Vēstnesis"), tad pats ievieto grozījumus, kuri laika gaitā var rasties, un kā rezultātu iegūst dokumentu tā šodienas aktuālajā redakcijā. Šāda rīcības shēma nav ērta, un uzņēmums jau no saviem pirmsākumiem radīja alternatīvu – datubāzi, kurā tika uzkrāti gan pirmdokumenti, gan grozītājdokumenti, gan dokumentu redakcijas, kuras radās, izdarot grozījumus.

Pateicoties tieši šādai sistemātiskai pieejai, var aizmirst veco praksi – meklēt dažādos avotos pašu dokumentu, grozītājdokumentus un saistītos dokumentus. Datubāze nodrošina ērtu pieeju gan pašreizējai aktuālajai dokumenta redakcijai, gan arī dod iespēju izsekot dokumenta vēsturei līdz pat pirmdokumentam, gan arī atrast citus saistītos dokumentus.

Pa šo laiku, kamēr Jūs lasījāt pēdējās trīs rindkopas, uzņēmuma redaktori jau ir sagatavojuši vairākus jaunus dokumentus, un rīt šī informācija jau būs datubāzē.

VISPĀRĪGĀS PRASĪBAS SISTĒMAI

Lai varētu sekmīgi lietot datubāzi, Jums būs nepieciešams dators ar noteiktiem parametriem:

1. Jābūt Interneta pieslēgumam. Ja Jums nav pieejams Internets, būs nepieciešams organizēt tā pieslēgšanu vai datubāzi izmantot uz cita datora, kur Internets ir pieejams.

2. Datorā jābūt instalētai operētājsistēmai. Visbiežāk lietotā ir *Microsoft Windows* operētājsistēma un derīgas būs tās versijas, uz kurām iespējams lietot Interneta pārlūkprogrammu *Internet Explorer 5.0* vai augstāku versijas numuru. Šīm prasībām

atbilst *Microsoft Windows 95*, *Microsoft Windows 98*, *Microsoft Windows 98 Second Edition*, *Microsoft Windows NT*, *Microsoft Windows ME*, *Microsoft Windows 2000*, *Microsoft Windows XP* vai vēlākas versijas.

Lietotājiem ar alternatīvajām operētājsistēmām, piemēram, Macintosh, Linux, BEOS un citām, jāievēro, ka operētājsistēmai jāatbalsta piemērotas Interneta pārlūkprogrammas darbība.

3. Nepieciešama Interneta pārlūkprogramma, kura nodrošina nepieciešamo datubāzes funkciju atbalstu. Derēs *Microsoft Internet Explorer* versijas 5.0, 5.5 6.0, 7.0 vai augstākas. Derēs arī Alternatīvās pārlūkprogrammas, tādas kā *Mozilla Firefox*, *Opera* un citas, kurās iebūvēts *Javascript* atbalsts.

4. Pašu dokumentu apskatīšanai un izdrukāšanai būs nepieciešams *Adobe Acrobat*. Iespējams, ka Jums nav šīs programmas – šajā gadījumā iespējams ielādēt no Interneta bezmaksas *Adobe Acrobat Reader*. Svaigāko šīs programmas versiju var atrast Adobe portālā www.adobe.com. Šī Interneta lappuse piedāvā automātiski identificēt Jūsu datoram piemērotāko versiju, kuru instalēt. Iespējams, ka Jums jau ir *Adobe Acrobat Reader* un neko nevajadzēs mainīt. Šajā gadījumā vajadzētu pārliicināties par versijas numuru, jo, kā liecina mūsu uzņēmuma pieredze, – ja versijas numurs ir 5.0 vai 5.5 un ir paredzams, ka vēlāk Jūs meklēsiet dokumenta tekstā kādas frāzes, labāk būs, ja versijai būs minēts indekss CE (Central European), jo tikai šīs versijas meklēšanas parametros pareizi interpretē latviešu garos un mīkstinātos burtus. Angliskajās pamatversijās, norādot meklētājam, piemēram, vārdu "rādīt", tas atradīs arī vārdu "radīt". Šī īpatnība saistīta ar to, ka angliskajā pamatversijā latviešu garie un mīkstinātie burti tiek pielīdzināti angliskā alfabēta burtiem. Vēlākās *Adobe Acrobat Reader* versijas ir pilnveidotas un šādu problēmu nebūs.

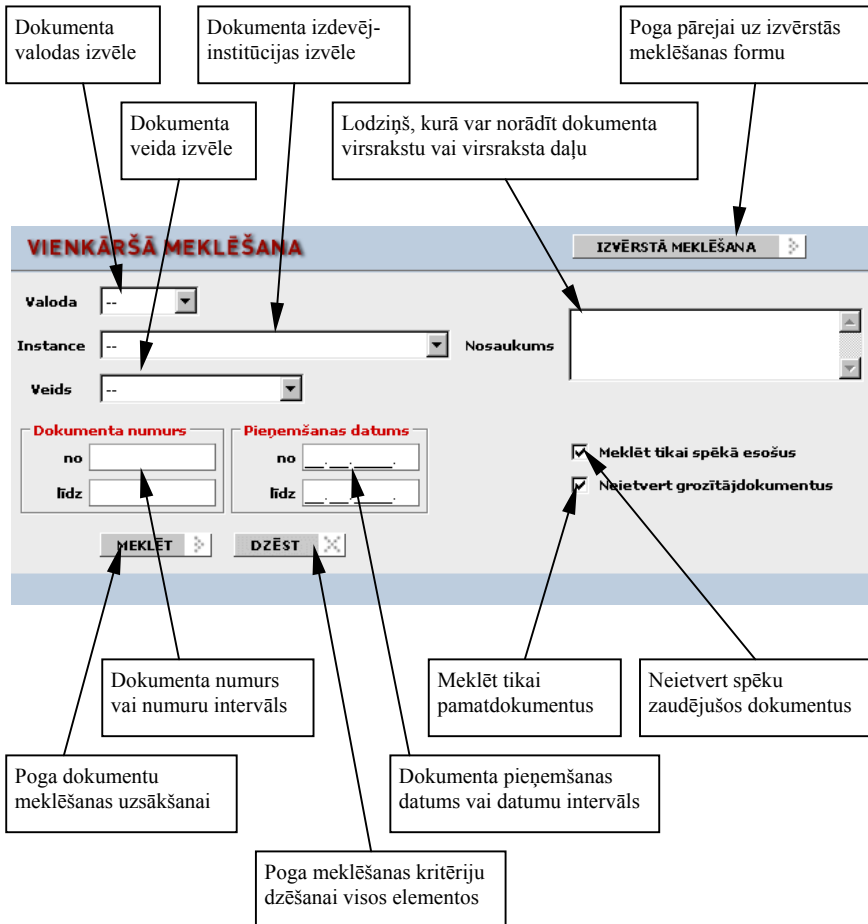
5. Svarīgākos dokumentus saglabāt uz sava datora un izdrukāt Jūs varēsiet, ja būs pietiekami daudz brīvās vietas uz cietā diska un pieslēgts un pieinstalēts printeris.

DOKUMENTU MEKLĒŠANAS FORMAS

Datubāzes meklētājam ir divas formas – vienkāršā un izvērstā. Elementu darbība abās meklēšanas formās ir identiska. Vienkāršajā formā ir mazāk elementu, līdz ar to tā ir vieglāk apgūstama.

Izvērstajā meklēšanas formā elementu ir vairāk – tas dod iespēju precīzāk atlasīt dokumentus. Šajā formā var norādīt vairāk meklēšanas kritēriju, kas ir svarīgi, ja nav zināmi meklējamā dokumenta precīzi meklēšanas nosacījumi, bet ir zināmi, piemēram, atslēgas vārdi dokumenta tekstā vai dokumenta piederība kādai nozarei.

Vienkāršā meklēšana

Izvērstā meklēšana

The screenshot shows the 'IZVĒRSTĀ MEKLĒŠANA' (Advanced Search) interface. At the top right, there is a button for 'VIENKĀRŠĀ MEKLĒŠANA' (Simple Search). Below it, there are search criteria sections: 'Instance' and 'Valoda' (Language) dropdowns, 'Veids' (Type) dropdown, 'Nummurs no' (Number from) and 'līdz' (to) input fields, 'Nosaukums' (Name) input field, and 'Vārds() vai frāze tekstā' (Word or phrase in text) input field. There are radio buttons for 'Viens no' (One of), 'Visi' (All), and 'Frāze' (Phrase). The 'Datumi' (Dates) section includes 'Pieņemts' (Accepted), 'Parakstīts' (Signed), and 'Spēkā' (Valid) with 'no' (from) and 'līdz' (to) input fields. The 'Publikācija' (Publication) section includes 'Laikraksts' (Magazine) dropdown, 'Gads' (Year) input, and 'Izdevumu nr.' (Issue no.) input. There is a 'PIEVĪENĪT' (Apply) button. The 'Dokumentu meklēšana pēc īpašībām' (Document search by properties) section has radio buttons for 'Nozāre' (Sector) and 'Abonentizdevumi' (Subscriber publications), with 'Nozare' and 'Apakšnozare' (Sub-sector) dropdowns and an 'Izvēlētās nozares' (Selected sectors) list. At the bottom are 'MEKLĒT' (Search) and 'DZĒST' (Close) buttons. Callout boxes provide the following information:

- Poga pārejai uz vienkāršās meklēšanas formu (Arrow pointing to the 'VIENKĀRŠĀ MEKLĒŠANA' button)
- Atzīmējot tiks atlasīti tikai uz šo brīdi spēkā esošie dokumenti (Arrow pointing to the 'Meklēt tikai spēkā esošus' checkbox)
- Atzīmējot tiks atlasīti tikai pamatdokumenti (Arrow pointing to the 'Neietvert grozītājdokumentus' checkbox)
- Var veikt meklēšanu pēc vārda vai frāzes dokumenta tekstā (Arrow pointing to the 'Vārds() vai frāze tekstā' input field)
- Var veikt meklēšanu arī pēc spēkā stāšanās vai parakstīšanas datuma (Arrow pointing to the 'Datumi' section)
- Iespēja meklēt pēc oficiālās publikācijas (Arrow pointing to the 'Publikācija' section)

Meklēšanas formu elementu apraksts

VIENKĀRŠĀ MEKLĒŠANA

Valoda --

Instance --
 Latviešu
 Krievu

Veids --

Dokumenta valodas izvēlne. Ar šī elementa palīdzību tiek norādīts, kādā valodā jābūt atrastajiem dokumentiem. Lielākā daļa datubāzē esošo dokumentu ir latviešu valodā, tomēr pieprasīti ir arī dokumenti krievu valodā. Tāpēc svarīgākie dokumenti tiek tulkoti un ir pieejami divās valodās.

Izvēlnei ir trīs varianti:

"--" – noklusētais, dokumenti tiek meklēti abās valodās;

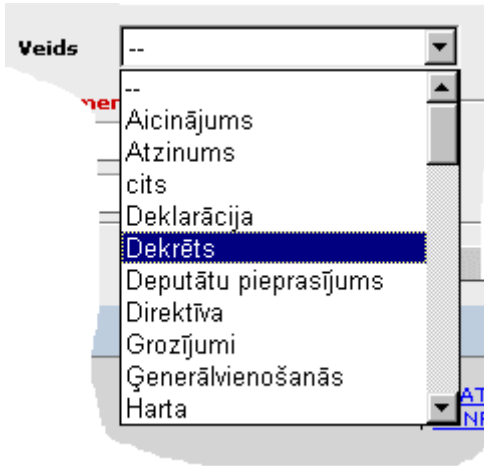
"Latviešu" – tiek atlasīti dokumenti tikai latviešu valodā;

"Krievu" – tiek atlasīti dokumenti tikai krievu valodā.

Instance --

LPSR Ministru Padome
 LR Standartizācijas un produkcijas kvalitātes vac
 Mārupes pagasta padome
 Mediciniskās aprūpes un darbības ekspertīzes
 Meža ministrija
 Ministru kabinets
 Ministru Padome
 Ministru Prezidents
 Muitas departaments
 Muitas tarifu padome
 Muzeju valsts pārvalde

Izdevējinstiūcijas izvēlne. Šajā izvēlnē alfabētiskā secībā sakārtotas Latvijas Republikas bijušās un esošās valsts instiūcijas. Kopā ar citos meklēšanas formas elementos norādīto informāciju tas palīdz samazināt atrasto dokumentu skaitu, meklējot vajadzīgo. Visefektīvāk šo elementu var pielietot, ja izdevējinstiūcija izdod salīdzinoši nelielu dokumentu daudzumu.

Meklējamo dokumentu veids. Izvēlnē alfabētiskā secībā sakārtoti iespējamie dokumentu veidi. Meklējot dokumentus, to veids bieži vien ir zināms (piemēram, Likums vai Noteikumi). Arī tas ļauj ievērojami samazināt atrasto dokumentu skaitu, kas savukārt taupa lietotāja laiku.

Padoms. Nospiežot nepieciešamā vārda pirmo burtu, aktīvā josla izvēlnes sarakstā nostājas uz pirmā vārda, kurš sākas ar šo burtu. Atkārtoti nospiežot šo pašu burtu, aktīvā josla pārvietojas uz nākamo vārdu, kurš sākas ar šo burtu. Lietojot šādu ātro piekļuvi izvēlnes ierakstiem, nav nepieciešams pārskatīt visus izvēlnes ierakstus – tiek ietaupīts laiks.

Dokumenta nosaukums (vai virsraksts). Lauks, kurā var norādīt dokumenta virsraksta tekstu vai tā daļu. Visbiežāk šeit raksta atsevišķus vārdus vai frāzes, kas varētu būt dokumenta virsrakstā. Šāds meklēšanas variants zināmā mērā līdzinās tematiskajai meklēšanai un atsevišķos gadījumos ir ļoti efektīvs. Tā, piemēram, nenorādot nekādus citus kritērijus un ierakstot šajā laukā vārdu "Kongo", var atrast vienīgo dokumentu kas izdots Latvijā un attiecas uz Kongo republiku – Galvenā valsts veterinārā inspektora izdots Rīkojums Nr.139 (parakstīšanas datums – 20.05.2003.) "Par importa pagaidu aizliegumu no Kongo Republikas".

Laukā var norādīt precīzu teksta fragmentu, kuram vajadzētu būt meklējamā dokumenta virsrakstā. Tā, piemēram, norādot "Rīgas pilsēta" vai "pilsēta Rīga" tiek atrasti dažādi dokumenti (precīzāk sakot, otrajā gadījumā netiks atrasts neviens dokuments). Ņemot vērā, ka jānorāda precīza frāze vai vārds, nedrīkst aizmirst arī, ka, ja vārdi dokumenta virsrakstā būs noteiktā locījumā, tad meklētājam šie vārdi jānorāda šajā locījumā. Ja tiek rakstīts vairāk par vienu vārdu, jāuzmanās, lai starp vārdiem būtu tikai viena atstarpe – pretējā gadījumā nekas netiks atrasts. Gadījumā, ja starp zināmajiem atslēgas vārdiem atrodas vēl kādi vārdi, var lietot speciālo simbolu "*". Piemēram, veicot meklēšanu ar atslēgas frāzi "Jelgavas dome", tiek atrasti 15 dokumenti, savukārt, paplašinot meklēšanu ar "*" – "Jelgavas* dome", tiek atrasti jau 27 dokumenti. Šajā gadījumā tiek atrasti ne tikai tie dokumenti, kuru virsrakstos ir vārdu kopa "Jelgavas dome", bet arī dokumenti, kuru virsrakstā ir vārdu kopa "Jelgavas pilsētas dome" u.c. Iespējama arī situācija, kad atslēgas vārdi satur noteiktu burtu skaitu, bet paši burti var atšķirties. Vienkāršākais piemērs ir gadījums, kad atšķiras vārda pēdējais burts (galotne). Norādot laukā frāzi "Par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu", sistēma atrod 14 dokumentus, savukārt norādot frāzi "Par vēlēšanu iecirkņ? izveidošanu", sistēma atrod jau 16 dokumentus, jo klāt iepriekšējiem dokumentiem nākuši arī Centrālās vēlēšanu komisijas lēmums Nr.39 (22.08.2006.) "Par vēlēšanu iecir~~ņ~~a izveidošanu Īrijas Republikā" un Centrālās vēlēšanu komisijas lēmums Nr.2 (07.07.2003.) "Par vēlēšanu iecir~~ņ~~a izveidošanu Adelaidā".

Dokumenta numurs	
no	<input type="text"/>
līdz	<input type="text"/>

Dokumenta numurs vai numuru intervāls. Daļai normatīvo dokumentu izdevēj institūcijas piešķir kārtas numuru (piemēram, Ministru kabineta noteikumi vai Valsts ieņēmumu dienesta vēstules), tomēr ne visiem dokumentiem ir numurs. Piemēram, meklējot Likumu, šis lauks noteikti jāatstāj tukšs.

Jāņem vērā arī zināmas īpatnības šī lauka pielietošanā. Piemēram, meklējamā dokumenta numurs var saturēt ne tikai skaitļus, bet arī burtus. Šajā situācijā ieteicams rīkoties piesardzīgi, jo sistēmas reakcija ir atkarīga no numura veida. Piemēram, norādot laukā precīzu dokumenta numuru "10 - r", tiek atrasti tikai pieci dokumenti (kas uzskatāms par veiksmīgu kritēriju izvēli). Savukārt norādot tikai numura daļu "- r", sistēma to uzskata par neskaidru formulējumu un netiek atlasīts neviens dokuments. Norādot numura daļu "10", bez iepriekšminētajiem pieciem dokumentiem

tiek atrasti arī visi citi dokumenti, kuru numurs ir "10" vai kuru numurā sastopams "10" (kopumā ap 170 dokumentiem, kas savukārt norāda, ka vajadzētu precizēt meklēšanas nosacījumus). Piemēram, to skaitā arī Tieslietu ministrijas instrukcija Nr.1 - 2/10 "Apgabaltiesu un rajonu (pilsētu) tiesu lietvedības instrukcija".

Meklējot dokumentu pēc numura, kurš sastāv no viena skaitļa, der atcerēties arī kādu nerakstītu likumu – dokumentu ar mazu kārtas numuru vienmēr būs daudz vairāk (piemēram, ar Nr."5" ir 279 dokumenti) nekā dokumentu ar lielu kārtas numuru (piemēram, ar Nr."900" ir tikai 8 dokumenti). Praksē tas nozīmē, ka, ja dokumenta kārtas numurs ir mazs skaitlis, būs labāk, ja tiks norādīti vēl arī kādi citi meklēšanas kritēriji, piemēram, datums. Šo pašu momentu der ievērot arī, veicot meklēšanu numuru intervālā. Piemēram, mēģinot meklēt dokumentu pēc numura intervālā no "1" līdz "3", sistēma paziņo, ka atrasti vairāk nekā 500 dokumentu un uzrāda tikai pirmos 500 atrastos.

Sarežģītajos numuros, kuros ir ne tikai skaitlis, bet arī dažādas atdalīšanas zīmes, kā "-" vai "/", nevar norādīt numuru intervālu. Šāda sarežģīta numura gadījumā var norādīt tikai vienu numuru.

Mēģinājums norādīt dokumenta numuru tikai laukā "līdz", kā likums, beidzas ar divu veida paziņojumiem – vai nu "atrasti vairāk nekā 500 dokumentu" vai "ar šādiem nosacījumiem dokumenti nav atrasti".

Padoms. Meklējot vienu dokumentu - numuru var ierakstīt tikai laukā "no", lauku "līdz" var atstāt neaizpildītu.

Meklēt tikai spēkā esošus

Pašlaik spēkā esošo dokumentu atlase. Lauks, kuru atzīmējot, var norādīt meklētajam atnest dokumentus, kuri gan atbilst norādītajiem meklēšanas kritērijiem, tomēr šajā brīdī nav spēkā. Izmantojot šo elementu, visbiežāk tiks atmesti dokumenti, kuri jau zaudējuši savu juridisko spēku, retāk gadās dokumenti, kuri vēl nav stājušies spēkā (to stāšanās spēkā noteikta pēc zināma laika, kā tas savulaik gadījās ar Komerclikumu), vai tādi dokumenti, kuru darbība apturēta uz zināmu laika periodu.

Neietvert grozītājdokumentus

Neietvert grozītājdokumentus. Meklējot dokumentus pēc virsraksta (piemēram, likumus), datubāze neizbēgami atrasto dokumentu sarakstā uzrādīs gan pamatdokumentu, gan saistītos grozītājdokumentus (gluži vienkārši tāpēc, ka to nosaukumā

būs vārds "Grozījumi ...", kam sekos grozāmā dokumenta virsraksts). Lai izvairītos no šādas situācijas un atrastu tikai pamatdokumentus, var atzīmēt šo iespēju – tas būs ļoti efektīvs risinājums.

Piezīme. Katra pamatdokumenta grozītājdokumentus, ja tādi ir, var apskatīt, izmantojot dokumenta pases iespējas (skat. sadaļā "Dokumenta pase un saistītie dokumenti").

Vienkāršās meklēšanas formā abi šie elementi ir aktivizēti, formu atverot:

- Meklēt tikai spēkā esošus**
- Neietvert grozītājdokumentus**

Savukārt izvērstās meklēšanas formā šie elementi nav aktivizēti, formu atverot:

- Meklēt tikai spēkā esošus**
- Neietvert grozītājdokumentus**

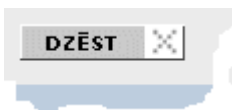
Šāda pieeja situācijai pamatota uz lietotāju rīcības statistiku, rīkojoties ar vienkāršās vai izvērstās meklēšanas formu.

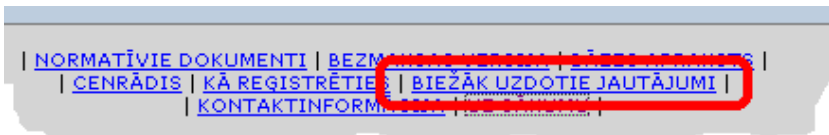
Poga (komanda) pārejai uz izvērstās meklēšanas formu. Iespējams, ka par meklējamo dokumentu ir zināmi parametri, kurus nevar norādīt vienkāršās meklēšanas formā (piemēram, dokuments atrodams kādā no abonētizdevumiem). Šādā situācijā labāk pāriet uz izvērsto meklēšanas formu un tālāk rīkoties ar to. Izvērstās meklēšanas forma atveras tukša – parametri, kuri bija norādīti vienkāršās meklēšanas formā, nepāriet uz atbilstošajiem izvērstās formas lodziņiem.

Poga (komanda) uzsākt meklēšanu. Kad visi zināmie vai vismaz dokumenta meklēšanai svarīgākie parametri norādīti, atliek dot komandu datubāzes meklētājam darboties. Datubāzes meklētājs darbojas tādā veidā, lai pēc iespējas atvieglotu lietotājam piekļuvi dokumentiem un, nospiežot pogu "MEKLĒT", tas atver atrasto dokumentu sarakstu jaunā logā, kā rezultātā meklētāja logs saglabā iepriekš norādītos parametrus gadījumam, ja lietotājs vēlētos atkārtot meklēšanu ar ļoti līdzīgiem parametriem, izmainot tikai vienu no tiem.

Poga (komanda) norādīto meklēšanas kritēriju dzēšanai. Ja jāuzsāk jauna meklēšana, lai atrastu pavisam citu dokumentu, izmanto pogu "DZĒST", kura vienlaicīgi noīra visus iepriekšējos meklēšanas kritērijus.

Saite uz palīdzības lappusi "BIEŽĀK UZDOTIE JAUTĀJUMI". Lietotājiem mēdz rasties līdzīgi jautājumi par datubāzes, tās meklētāja un citu elementu darbību. Lappusei ir dialoga lauki, ar kuru palīdzību var uzdot jautājumus datubāzi apkalpojošajam personālam. Populārākie jautājumi un atbildes tiks apkopotas šajā nodaļā.

Vārds (vārdi) vai frāze dokumenta tekstā. Iespējams, ka ir zināmi kādi vārdi vai frāze, kas varētu būt sastopama ļoti nelielā dokumentos (piemēram, "Fonekss" – tiek atrasti tikai trīs dokumenti, kuros pieminēts uzņēmums ar šādu nosaukumu). Ierakstot vārdu vai vārdus šajā laukā, jāatceras, ka **tiem jābūt precīzi tādā locījumā, kā tie sastopami dokumenta tekstā.** Mainot vārda locījumu, tiks atrasti pavisam

citi dokumenti vai netiks atrasts neviens dokuments. Pamatā tomēr šo lauku izmanto kopā ar citiem meklēšanas kritērijiem, ja jāveic dokumentu atlase pēc visai aptuveniem kritērijiem. Laukam ir trīs darbības režīmi:

- "Viens no" norāda meklētājam, ka, ja dokumentā atrodams vismaz viens no norādītajiem vārdiem, tam jāparādās atrasto dokumentu sarakstā;
- "Visi" norāda meklētājam, ka derīgi ir tikai tie dokumenti, kuros sastopami visi norādītie atslēgvārdi. Atslēgvārdu secībai nav nozīmes – piemēram, var norādīt gan "Foneks Metāls", gan "Metāls Fonekss", abos gadījumos tiks atrasti vieni un tie paši dokumenti;
- "Frāze" norāda meklētājam, ka jāatlasa tikai tie dokumenti, kuros atrodami norādītie vārdi norādītajā secībā, tātad dokumenta tekstā ir norādītā frāze. Šis meklēšanas variants ir visefektīvākais, jo, sekmīgi izvēloties teikumu vai tā daļu no meklējamā dokumenta teksta, var atrast vismazāko skaitu dokumentu. Piemēram, norādot frāzi "Ja vibrācijas lielumu mērījumus", tiek atrasti tikai divi dokumenti, no kuriem viens ir Ministru kabineta noteikumi Nr.341 "Noteikumi par pieļaujamiem vibrācijas lielumiem dzīvojamā un publiskā ēku telpās", bet otrs ir grozītājdokuments, ar kuru tiek veiktas izmaiņas šajos noteikumos.

Datumi			
	Pieņemts	Parakstīts	Spēkā
no	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
līdz	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Lauks "Datumi". Izvērstās meklēšanas formā ir iespēja meklēt dokumentus gan pēc to pieņemšanas datuma (tāpat kā vienkāršās meklēšanas formā), gan arī pēc dokumenta parakstīšanas vai spēkā stāšanās datuma. Var gadīties, ka par meklējamo dokumentu ir nepilnīga informācija un nav zināms tā pieņemšanas datums, bet ir zināms spēkā stāšanās datums. Šajā situācijā var sekmīgi izmantot iespēju meklēt dokumentu pēc spēkā stāšanās datuma. Meklēšana pēc datuma ir visefektīvākais meklēšanas veids – caurmērā ar vienu datumu tiek atrasti apmēram 15 dokumenti. Ja gadās, ka uz doto datumu netiek atrasts neviens dokuments, ir vērts pārbaudīt, vai tā nav brīvdiena vai īpaša diena (piemēram – 01.09.2006. acīmredzot visa valdība ved bērnus uz skolu un dokumenti netiek pieņemti). Lietojot šo lauku, jāatceras dažas īpatnības – ja ierakstīsim datumu tikai laukā "no", sistēma meklēs visus dokumentus, sākot no norādītā datuma līdz pat šodienai. Lai šāda situācija nerastos, pēc lauka "no" aizpildīšanas var lietot taustiņu TAB (klaviatūra) – meklēšanas forma automātiski aizpildīs lauku "līdz" ar datumu, kurš norādīts laukā "no", kā rezultātā tiks meklēti dokumenti tikai ar šo datumu. Meklējot dokumentu, kura

datums nav precīzi zināms, var izmantot datumu intervālu – laukā "no" norāda datumu no kura ieskaitot sākas intervāls, un laukā "līdz" norāda datumu, līdz kuram ieskaitot turpinās intervāls. Meklētāja forma neanalizē datus, tāpēc jāatceras, ka nevajag sajaukt vietām intervāla sākumu un beigas – šādā gadījumā sistēma neatradīs nevienu dokumentu. Tāpat, izmantojot datumu intervālu kā meklēšanas kritēriju, ieteicams izmantot vēl kādu precizējošu kritēriju (piemēram, dokumenta veidu vai izdevēj institūcijas nosaukumu), jo pretējā gadījumā atrasto dokumentu skaits būs ļoti liels.

Atcerieties! Jūsu ērtībai šis lauks izveidots ar papildus īpašībām:

- to aizpildot, nav jāliek datuma daļas atdalošās pieturzīmes – punkti;
- ja jāmeklē tikai pēc viena datuma, pēc lauka "no" aizpildīšanas var nospiegt taustiņu TAB (klaviatūra) un datums automātiski dublēsies laukā "līdz".

Piemērs. Ierakstot 28052002, nospiežot TAB un "Meklēt", sistēma atradīs tikai dokumentus, kas pieņemti 28.05.2002.

The image shows a search form titled "Publikācija" in red. It contains three input fields: "Laikraksts" with a dropdown menu showing a hyphen "-", "Gads" with a text box, and "Izdevuma nr." with a text box.

Lauks "Publikācija". Faktiski sastāv no trīs elementiem. Pirmais elements – oficiālā laikraksta izvēlne:

The image shows the "Laikraksts" dropdown menu expanded. The list includes: "-", "Latvijas Vēstnesis", "Zinotājs" (highlighted in blue), "'LV" Dokumenti ES", and "ES Oficiālais Vēstnesis".

kurā var norādīt kādu no oficiālajiem izdevumiem.

Otrais elements – gads, kurā minētais oficiālais laikraksts publicējis meklējamo dokumentu, un visbeidzot trešais elements – laikraksta numurs. Meklēšana pēc publikācijas nav ļoti izplatīta, tomēr kombinācijā ar kādu citu meklēšanas kritēriju var dot labus rezultātus.

Dokumentu meklēšana pēc īpašībām

Nozares
  Abonentizdevumi
 PIEVIENOT

Nozare:
 Apakšnozare:

Izvēlētās nozares

Dokumentu meklēšana pēc citām īpašībām. Elementu kopa, kuras uzdevums atvieglot dokumentu meklēšanu pēc to piederības juridiskajām nozarēm. Šī meklētāja sadaļa faktiski ir divi apvienoti neatkarīgi tematiskie meklētāji. To var labi redzēt, mainot pārslēdzēja Nozares/Abonentizdevumi stāvokli:

– Pozīcijā Nozares ir pieejamas izvēlnes Nozare un Apakšnozare:

meklēšana pēc īpašībām

Nozares
  Abonentizdevumi

Nozare:
 Apakšnozare:

– Pozīcijā Abonentizdevumi pieejamas citas izvēlnes – Izdevums, Sējums un Nodaļa:

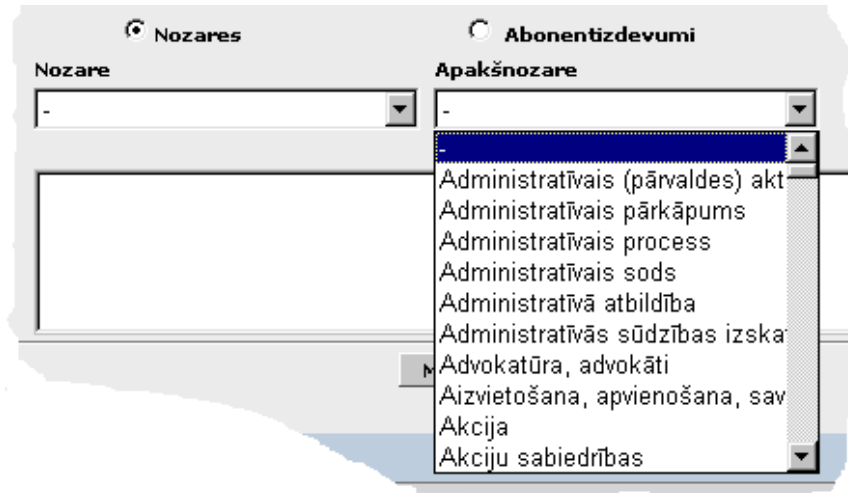
Nozares
  Abonentizdevumi

Izdevums:
 Sējums:
 Nodaļa:

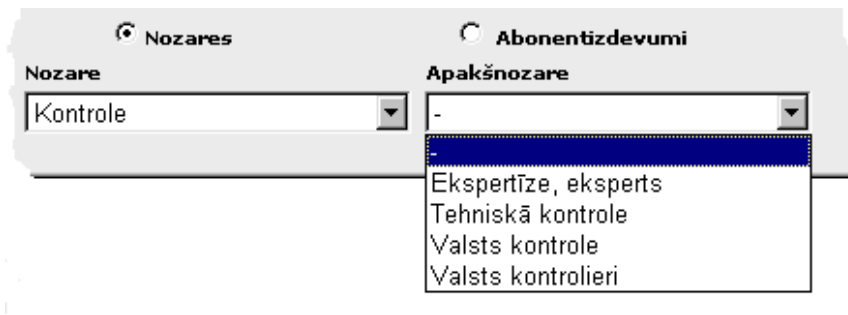
Pārejot no viena režīma uz otru, interneta lappuse ielādējas no jauna, bet neatkarīgi no tā visi meklētāja formas lodziņos ierakstītie dati saglabājas.

Izvēlnēs esošie ieraksti ir izvēles jūtīgi. Vienkāršāk runājot, – ja kreisajā izvēlnē tiek norādīta kāda nozare, lappuse ielādējas no jauna, bet izvēlnē pa labi parādās tikai tās apakšnozares, kas attiecas uz izvēlēto pamatnozari.

Piemēram, izvēlnē Nozare nenorādot nekādu nozari (pirmais elements - "--"), faktiski tiek norādīts, ka meklēts tiks visās iespējamajās nozarēs, tā rezultātā izvēlnē Apakšnozare ir pilns apakšnozaru saraksts, kas ir ļoti garš:

Savukārt izvēloties konkrētu nozari, apakšnozaru saraksts ir daudz īsāks:

Izmantojot tematiskās meklēšanas funkciju, visbiežāk meklējamā dokumenta parametri ir visai neskaidri, tāpēc var nenorādīt nevienu no apakšnozarēm. Šajā gadījumā tiks meklēti visi pamatnozarē esošie dokumenti.

Kad izvēlēta kāda no nozarēm, to nepieciešams nofiksēt meklējamo nozaru sarakstā. Šo darbību veic, nospiežot pogu "Pievienot".

PIEVIENTOT ▼

Pēc nozares pievienošanas meklēšanas kritērijiem tā parādās izvēlēto nozaru saraksta lodziņā:

Izvēlētās nozares

Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Liegumi

Iespējams, ka meklējamais dokuments nav viennozīmīgs savā būtībā un attiecas uz vairākām tiesību nozarēm (piemēram, vairāki Ministru kabineta dokumenti par dārgmetāliem un to apstrādi vienādā mērā attiecas uz uzņēmējdarbību un valsts probes uzraudzību). Šajā gadījumā var nozaru sarakstam pievienot vēl vienu vai vairākas alternatīvās tiesību nozares, kurām meklējamais dokuments varētu atbilst.

Nākošo nozaru pievienošana notiek tāpat kā pirmās nozares izvēle - no izvēlnes Nozare tiek norādīta pamatnozare un izvēlnē Apakšnozare precīzē nozari. Atkal fiksē izvēlēto ar pogu "Pievienot" un Izvēlēto nozaru lodziņā parādās informācija par nākošo izvēlēto nozari:

Izvēlētās nozares

Nozare=>Ģeodēzija. Kartogrāfija. Topogrāfija. Astronomija. Stihiskas nelaimes=>Kartogrāfija
Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Liegumi

Iespējams, ka Jums plauktā stāv arī *Lietišķās informācijas dienesta* abonentizdevumu grāmatas (vai varbūt kāds kolēģis pateicis, ka dokumentu, kuru Jūs meklējat, viņš redzējis vienā no šiem abonentizdevumiem). Tad var pāriet uz meklēšanu Abonentizdevumos, atzīmējot pārslēdzējam Nozares/Abonentizdevumi pozīciju Abonentizdevumi. Atšķirībā no Nozaru meklēšanas režīma Abonentizdevumu meklēšanas režīmā izvēlnēm ir citi nosaukumi, bet to darbība ir analogiska – precīzai meklēšanai jānorāda sējums un nodaļa.

Abonentizdevumam vispirms izvēlas Izdevumu:

Izdevums	Sējums
-	-
-	-
Administratīvo pārkāpumu kode	
Būvniecība (latv.val.)	
Būvnormatīvi (latv.val.)	
Civillikums. Civilprocesa likums	
Civillikums. Civilprocesa likums	
Grāmatvedība (krievu val.)	
Grāmatvedība (latv.val.)	
Kredītiestādes (latv.val.)	
LR nodokļu sistēma (krievu val.)	
LR nodokļu sistēma (latv.val.)	

tad Sējumu (izdevumam Būvniecība ir tikai viens sējums, bet lielākajai daļai abonentizdevumu ir vairāki sējumi):

Izdevums	Sējums	Nodaļa
Būvniecība (latv.val.)	-	-
	-	
	1. sējums	

un visbeidzot nodaļu, kurā varētu būt meklējamais dokuments:

Sējums	Nodaļa
1. sējums	-
Izvēlētās nozares	-
	Vispārīgie noteikumi būvniecībā
	Licencēšana būvniecībā
	Būvdarbu uzsākšana un veikšana
	Specializētā būvniecība
	Uzraudzība būvniecībā

Tad ar pogu "Pievienot" fiksē izvēlēto meklēšanas kritēriju, kas parādās Izvēlēto nozaru saraksta lodziņā.

Izvēlētās nozares
Izdevums=>Būvniecība (latv.val.)=>1. sējums=>Būvdarbu uzsākšana un veikšana Nozare=>Ģeodēzija. Kartogrāfija. Topogrāfija. Astronomija. Stihiskas nelaimes=>Kartogrāfija Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Liegumi

Tematiskās meklēšanas sarakstu var rediģēt, dzēšot no tā jebkuru ierakstu (var, piemēram, gadīties, ka kāds no nozaru kritērijiem pievienots aiz pārskatīšanās). Ieraksta dzēšana no saraksta notiek, nevajadzīgo ierakstu atzīmējot ar peli:

Nozare	Apakšnozare
Apkārtējās vides aizsardzība u	Ekoloģiskās ekspertīzes
Izvēlētās nozares	
Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Reģionālā attīstība	
Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Ekoloģiskās ekspertīzes	
Nozare=>Apkārtējās vides aizsardzība un attīstība=>Radiācija	

Nākošajā momentā meklēšanas forma pārlādējas un nevajadzīgā ieraksta vairs nav.

Kad visi meklēšanas parametri norādīti, atliek nospriest pogu "Meklēt", lai dotu sistēmai komandu atlasīt nepieciešamos dokumentus.

Sistēma veic meklēšanu un kritērijiem atbilstošos dokumentus parāda jaunā logā tabulas veidā (par šo logu apraksts ir nākošajā nodaļā). Meklētāja forma ar visiem parametriem saglabājas iepriekšējā logā, kurš atrodas aiz atrasto dokumentu saraksta. Ir gadījumi, kad uzreiz kļūst redzams, ka meklēšana nav bijusi veiksmīga – atrasti ir ļoti daudzi dokumenti, vai tieši otrādi – nav atrasts neviens dokuments. Atliek vienkārši aizvērt atrasto dokumentu sarakstu un atkal kļūst redzams meklētāja logs ar visiem iepriekš norādītajiem parametriem, kurus tagad var viegli precizēt, nesastādot visu no jauna, un atkārtot meklēšanu līdz vēlamā rezultāta sasniegšanai.

Padoms. Aizpildot meklētāja laukus, nav jācenšas tos aizpildīt *visus*. Labāk ievērot saprātīgu mērenību, dodot priekšroku precīzi zināmiem dokumenta parametriem.

ATRASTO DOKUMENTU SARAKSTS

The screenshot shows the Microsoft Internet Explorer browser window displaying the website 'Lietiskās informācijas dienests - Microsoft Internet Explorer'. The address bar shows the URL: http://www.e-likumi.lv/atrasto_dokumentu_saraksts.html?piepr=0. The website header features the logo of the Information Service and the text 'e-likumi.lv LIKUMI, KAS BIJA IR UN BŪS'. Below the header, there are search options: 'VIENKĀRŠĀ MEKLĒŠANA' and 'IZVĒRSTĀ MEKLĒŠANA'. The main content area displays search criteria: 'Meklēšanas kritēriji', 'Pieņemts: 22.05.2007.', and 'Atrasti 23 dokumenti'. A table with 7 columns (Instance, Veids, Numurs, Pieņemts, Nosaukums, Valoda, and a link) lists several documents. The table content is as follows:

Instance	Veids	Numurs	Pieņemts	Nosaukums	Valoda	
Finanšu ministrija	Lēmums	61	22.05.2007	Par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu nodibinājumam «Latvijas Tuberkulozes Apkarošanas fonds»	Latviešu	Pase
Ministru kabinets	Noteikumi	334	22.05.2007	Grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 26.augusta noteikumos Nr.476 «Noteikumi par pesticīdu atlieku kontroli augu valsts izcelsmes produktos»	Latviešu	Pase
Ministru Prezidents	Rīkojums	257	22.05.2007	Grozījums Ministru prezidenta 2007.gada 9.maija rīkojumā Nr.232 «Par A.Slaktera komandējumu»	Latviešu	Pase
Ministru kabinets	Noteikumi	337	22.05.2007	Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumos Nr.876 «Lauku atbalsta dienesta nolikums»	Latviešu	Pase
Ministru Prezidents	Rīkojums	256	22.05.2007	Par A.Štokenberga komandējumu	Latviešu	Pase
Ministru kabinets	Noteikumi	331	22.05.2007	Paredzētās būves publiskās apspriešanas nolikums	Latviešu	Pase

Atrasto dokumentu saraksta logs ir nedaudz atšķirīgs gadījumā, ja tiek izmantota datubāzes bezmaksas versija vai reģistrēta lietotāja versija. Atšķirība ir tabulas kolonnā "Nosaukums" – reģistrēta lietotāja gadījumā šis virsraksts ir saite uz pašu dokumenta failu, savukārt bezmaksas versijā šeit pārsvarā var tikai izlasīt dokumenta virsrakstu, pieejami ir tikai atsevišķi dokumenti.

Virs atrasto dokumentu saraksta ir divas pogas, ar kuru palīdzību var no atrasto dokumentu saraksta pāriet uz jaunu Vienkāršās vai Izvērstās meklēšanas formu (iepriekšējā meklēšanas forma ar visiem aizpildītajiem laukiem paliek fonā aiz atrasto

dokumentu saraksta loga – to var izmantot atkārtoti, aizverot atrasto dokumentu sarakstu un pielabojot tikai vienu vai dažus meklēšanas kritērijus):

VIENKĀRŠĀ MEKLĒŠANA >>

IZVĒRSTĀ MEKLĒŠANA >>

Atrasto dokumentu saraksts sākas ar datubāzes paziņojumu par izvēlētajiem meklēšanas kritērijiem un atrasto dokumentu skaitu. Piemēram:

Meklēšanas kritēriji

Instance: Ministru kabinets

Pieņemts no: 17.03.2005.

Pieņemts līdz: 22.03.2005.

Atrasti 14 dokumenti

Šis īsais rezultātu apkopojums bieži vien var uzreiz uzrādīt, cik veiksmīgi vai neveiksmīgi izvēlēti meklēšanas kritēriji. Piemēram, kļūdaini norādīti datumi (2005.gada 27.marts un 28.marts ir sestdiena un svētdiena, tāpēc nekādi dokumenti nav pieņemti šajos datumos):

Meklēšanas kritēriji

Pieņemts no: 26.03.2005.

Pieņemts līdz: 27.03.2005.

Ar šādiem nosacījumiem dokumenti nav atrasti.

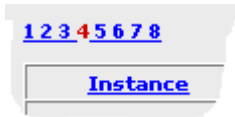
Var gadīties arī pretējais variants – atrasts pārāk daudz dokumentu. Šajā gadījumā datubāze uzrāda pirmos 500 dokumentus un papildus brīdina, ka atrasts vairāk kā 500 dokumentu. Stipri apšaubāms, ka kāds vēlēties studēt šādu informācijas apjomu vienā reizē, tātad meklēšana faktiski nav izdevusies:

Meklēšanas kritēriji

Pieņemts no: 26.03.2005.

Precizējiet meklēšanas nosacījumus! Atrasti vairāk nekā 500 dokumenti.

Ja atrasto dokumentu skaits ir mazāks par 20, tas tiek attēlots vienā lappusē. Savukārt, ja atrasto dokumentu ir vairāk, tie tiek kārtoti pa 20 vienā lappusē un gan virs, gan zem atrasto dokumentu tabulas parādās saites uz nākošajām lappusēm:

Atrastie dokumenti sakārtoti tabulā, kurā norādīti svarīgākie dokumenta parametri – Instance (iestāde, kura izdevusi šo dokumentu), Veids, Numurs, Pieņemts (dokumenta pieņemšanas datums), Nosaukums (virsraksts) un Valoda (dokumenta teksta valoda). Pēdējā tabulas kolonnā ir saite uz konkrētā dokumenta Pasi, par kuru pilnīgāks apraksts atrodams šī apraksta tālākajās lappusēs.

Atrastos dokumentus iespējams pārgrupēt pēc parametriem – atliek nospiegt uz kolonnas virsraksta, un dokumenti sakārtosies augošā vai dilstošā secībā pēc izvēlēta parametra. Piemēram, var pārgrupēt dokumentus pēc pieņemšanas datuma augošā secībā:

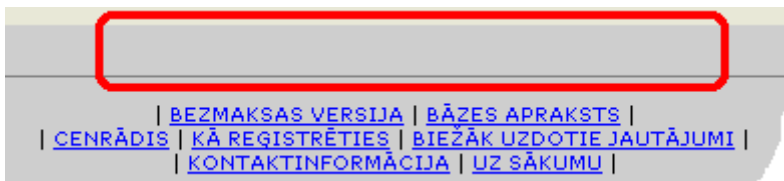
<u>Instance</u>	<u>Veids</u>	<u>Numurs</u>	<u>Pienemts A</u>	<u>Nosaukums</u>	<u>Valoda</u>	
Augstākā Tiesa	Lēmums	SKK 01 - 156/05	29.03.2005	Par mantkārtīga nolūka jēdziena izpratni	Latviešu	Pase
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome	Lēmums	71	30.03.2005	Par grozījumu bezpalpas organizācijas valsts akciju sabiedrības «Latvijas Pasts» individuālās licences Nr.P10042 nosacījumos	Latviešu	Pase
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome	Lēmums	73	30.03.2005	Par Noteikumiem par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem	Latviešu	Pase
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome	Lēmums	70	30.03.2005	Par grozījumiem sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Sašķidrinātās naftas gāze» licences Nr.43014 sašķidrinātās gāzes sadalei un licences Nr.45014 sašķidrinātās gāzes uzglabāšanai un iepildīšanai nosacījumos	Latviešu	Pase
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome	Lēmums	68	30.03.2005	Par licences izsniegšanu sašķidrinātās gāzes realizācijai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību «SGU SERVISS»	Latviešu	Pase
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padome	Lēmums	72	01.04.2005	Par maksas par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pārvadājumiem 2005./2006.gada vilcienu kustības grafika periodam noteikšanu	Latviešu	Pase
Finanšu ministrija	Lēmums	20	01.04.2005	Par sabiedriskā labuma organizācijas statusa piešķiršanu biedrībai «Sporta klubs BLĀZMA»	Latviešu	Pase
cita	Lēmums	4	04.04.2005	Par saistošo noteikumu Nr. 1/05 «Par Smiltenes pilsētas sociālajiem pabalstiem» apstiprināšanu	Latviešu	Pase

Pēc komandas pārgrupēt dokumentus pie parametra, pēc kura pašreiz sagrupēti dokumenti, parādās neliels trīsstūrītis. Ja nepieciešams pārgrupēt no augošas secības dilstošā, atliek vēlreiz uzspiest uz tās pašas kolonnas virsraksta. Trīsstūrītis, kurš norāda parametru, pēc kura dokumenti pašreiz sagrupēti, apgrieziesies pretējā virzienā – ar virsotni uz leju, norādot, ka pašreiz dokumenti sagrupēti pēc datumiem dilstošā secībā.

Analoģiskā veidā var pārgrupēt dokumentus arī pēc pārējiem parametriem.

Reģistrēts lietotājs var apskatīt jebkuru no atrastajiem dokumentiem, atverot saiti uz dokumentu (saite ir dokumenta virsraksts tabulā). Pirms atvērt dokumentu, jābūt uzinstalētam *Adobe Acrobat Reader*, ar kura palīdzību iespējams apskatīt, saglabāt, izdrukāt dokumentu un veikt meklēšanas operācijas dokumenta tekstā.

Informācijai. Pārlicināties par to, vai pašlaik sistēmā darbojaties Reģistrēta lietotāja vai bezmaksas (demo) lietotāja režīmā, var, apskatot lapas apakšdaļā esošo informatīvo joslu (zilā krāsā – pirms saitēm "Bezmaksas versija"; "Bāzes apraksts" ...). Ja uz šīs joslas nav uzrakstu – Jūs rīkojaties bezmaksas režīmā:

Ja uz šīs joslas redzams atlikušo dokumentu skaits un datubāzes lietošanas beigu termiņš – Jūs rīkojaties Reģistrēta lietotāja režīmā:

Informatīvā josla ir redzama gan zem Vienkāršā, gan Izvērstā meklētāja formas, gan zem atrasto dokumentu saraksta.

Dokumenta pase un saistītie dokumenti

Dokumenta pase ir saistošais elements, ar kura palīdzību var uzzināt par konkrētā dokumenta pašreizējo juridisko statusu un dokumentiem, kuri ir saistīti ar šo dokumentu.

Vispārīgā informācija				Dokumenta statuss (spēkā esamība)			
Valoda	Latviešu			Pieņemts	27.12.2002.		
Instance	Ministru kabinets			Parakstīts	27.12.2002.	ATVĒRT PĒDĒJO AKTUĀLO REDAKCIJU	
Veids	Noteikumi			Spēkā	08.01.2003.		
Numurs	610			Zaudējis spēku	___.	PASE	DOKUMENTS
Nosaukums	Higiēnas prasības vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēm			Uzsk. par spēku zaudējušu	___.	PASE	DOKUMENTS
Publikācija	Latvijas Vēstnesis Nr.2, 2003g., Zīpotājs Nr.6, 2003g.			Nav aktuāls ar	___.	PASE	DOKUMENTS

Dokumenta vēsture				Apskatīt			
Pieņemts	Parakstīts	Spēkā no	Zaudējis spēku	Redakciju	Grozītājdokuments	Statusu mainīšo dokumentu	
27.12.2002.	27.12.2002.	08.01.2003.	___.	DOKUMENTS	{Pirmdokuments}	PASE	DOKUMENTS
08.07.2003.	08.07.2003.	19.07.2003.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
22.08.2006.	22.08.2006.	01.11.2006.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS

GROZĪTĀJ-DOKUMENTU SARAKSTS
IZRIETOŠIE DOKUMENTI

Dokumentu dzīves cikls

Katrs normatīvais dokuments iziet noteiktas stadijas savas pastāvēšanas laikā un atkarībā no situācijas saistās ar citiem dokumentiem. Pamatā dokumenta dzīves cikls sākas ar tā izdošanas un spēkā stāšanās momentu. Datubāzē šāds dokuments tiek apzīmēts ar terminu "Pirmdokuments". Laikam ritot, dokumentā var tikt izdarīti grozījumi. Dokuments, kurš nosaka, kādas izmaiņas veicamas Pirmdokumentā, datubāzē tiek apzīmēts ar terminu "Grozītājdokuments". Pēc grozītājdokumenta publicēšanas datubāzē tiek veidots jauns dokuments, kurā ir pirmdokumenta teksts un tajā veiktie grozījumi. Šis dokuments datubāzē tiek apzīmēts ar terminu "Redakcija". Izdevēj institūcijām publicējot arvien jaunus grozītājdokumus, redakciju ķēde arvien pagarinās, līdz momentam, kas ir noslēdzošais dokumenta dzīves ciklā – dokumenta atcelšanai (vai juridiskā spēka zaudēšanai). Arī atcelšana tiek veikta, instancēm publicējot atbilstošu atceļošu dokumentu.

Datubāzē ir pieejama gan jebkura dokumenta aktuālā redakcija (tas ir tāda, kura ir spēkā uz šo brīdi), gan arī iepriekšējās redakcijas, lai varētu uzzināt, kāds bija dokuments citos tā pastāvēšanas momentos. Šis dokumenta saistījuma veids (redakciju ķēde) ir sava veida "mugurkauls".

Dokumentam piesaistīti var būt arī dokumenti, kuri paši neietekmē ne pamatdokumenta tekstu, ne juridisko spēku – izrietošie dokumenti. Izrietošos dokumentus vislabāk ilustrē dažādi noteikumi, metodiskie norādījumi u.tml.,

kuros ir minēts, ka tie "... izdoti, pamatojoties uz ...", un tālāk uzskaitīts likuma nosaukums un pants (vai Ministru kabineta noteikumu numurs un apakšpunkts), kas kalpojis par iemeslu konkrētā dokumenta izdošanai.

Dokumenta pasēs elementi

Dokumenta pasēs logs izveidots tā, lai uzskatāmi būtu pārskatāmi dokumenta dzīves cikla elementi, par kuriem rakstīts iepriekšējā nodaļā.

Pirmais elements – Vispārīgā informācija – dokumenta pasē attiecas uz pašu dokumentu un satur pamatinformāciju:

Vispārīgā informācija	
Valoda	Latviešu
Instance	Ministru kabinets
Veids	Noteikumi
Numurs	336
Nosaukums	Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem
Publikācija	Ziņotājs Nr.18, 2001g. „Latvijas Vēstnesis Nr.115, 2001g.

Nākošais elements – Dokumenta statuss (spēkā esamība):

Dokumenta statuss (spēkā esamība)			
Pieņemts	31.07.2001.	<input type="button" value="ATVĒRT PĒDĒJO AKTUĀLO REDAKCIJU"/>	
Parakstīts	31.07.2001.		
Spēkā	04.08.2001.		
Zaudējis spēku	__._.____.	<input type="button" value="PASE"/> <input type="button" value="DOKUMENTS"/>	
Uzsk. par spēku zaudējušu	__._.____.	<input type="button" value="PASE"/> <input type="button" value="DOKUMENTS"/>	
Nav aktuāls ar	__._.____.	<input type="button" value="PASE"/> <input type="button" value="DOKUMENTS"/>	

Elementa kreisā puse sniedz informāciju par dokumenta pieņemšanas, parakstīšanas un spēkā stāšanās datumiem, par datumiem, kad dokuments zaudējis spēku un kādā veidā tas noticis:

- Zaudējis spēku – atcelts ar konkrētu datumu, kurš norādīts citā vai tajā pašā dokumentā.

- Uzskatāms par spēku zaudējušu - mainītas vai spēku zaudējušas normas, uz kuru pamata dokuments ir izdots.
- Nav aktuāls ar – dokuments ir juridiski novecojis, vai ir bijis piemērojams konkrētā laika posmā.

Elementa labā puse sastāv no aktīviem elementiem, kurus nospiežot, tiek atvērts kāds dokuments vai pase. Aktīvie elementi izvietoti vienā augstumā ar kreisajā pusē esošo informāciju.

Pirmais aktīvais elements labajā pusē ir poga "ATVĒRT PĒDĒJO AKTUĀLO REDAKCIJU":

Nospiežot šo pogu, atveras dokumenta uz šo brīdi spēkā esošā redakcija vai, ja dokuments zaudējis spēku, – pēdējā redakcija.

Nākošais elementu pāris attiecas uz dokumentu, ar kuru atcelts pašreiz apskatāmais dokuments:

Ar šo elementu palīdzību var atvērt un apskatīt atceļošo dokumentu, vai atceļošā dokumenta pasi.

Zemāk esošajām pogām ir analogiska nozīme – ar to palīdzību var apskatīt dokumentus, uz kuru pamata pašreiz aplūkojamais dokuments uzskatāms par spēku zaudējušu vai nav aktuāls.

Elementiem iespējami divi stāvokļi atkarībā no tā, vai caur tiem iespējams piekļūt atceļošajam dokumentam. Pirmais stāvoklis, kad pogām redzama trīsstūra apzīmējums norāda, ka atceļošais dokuments ir pieejams:

Otrais stāvoklis – kad pogām redzams "X" – atceļošais dokuments nav pieejams (šāda situācija var rasties, piemēram, ja dokuments šobrīd vēl ir spēkā):

Elements – Dokumenta vēsture – ļauj izsekot dokumenta dzīves ciklam līdz tā atcelšanas momentam. Šeit galvenokārt ietverta infomācija par to, kādi grozījumi bijuši un kad tie izdarīti.

Dokumenta vēsture				Apskatīt			
Redakcijas				Apskatīt			
Pieņemts	Parakstīts	Spēkā no	Zaudējis spēku	Redakciju	Grozītājdokumentu		Statusu mainešo dokumentu
13.04.2000.	04.05.2000.	01.01.2002.	___.	DOKUMENTS	{Pirmdokuments}		PASE DOKUMENTS
21.12.2000.	29.12.2000.	30.12.2000.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
29.03.2001.	30.03.2001.	31.03.2001.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
26.06.2001.	29.06.2001.	30.06.2001.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
14.02.2002.	01.03.2002.	15.03.2002.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
22.04.2004.	07.05.2004.	21.05.2004.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
16.06.2005.	06.07.2005.	20.07.2005.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS
16.03.2006.	31.03.2006.	10.04.2006.	___.	DOKUMENTS	PASE	DOKUMENTS	PASE DOKUMENTS

Elements nosacīti sadalīts labajā un kreisajā pusēs. Labajā pusē atrodami datumi, kuri norāda, kad konkrētā dokumenta redakcija stājusies spēkā, savukārt kreisajā pusē pret konkrēto ierakstu ir pogas, kas nodrošina pieļuvi konkrētā datuma redakcijai:

Redakciju

DOKUMENTS

vai Grozītājdokumenta pasei un tekstam:

Grozītājdokumentu

{Pirmdokuments}

PASE DOKUMENTS

kā arī redakcijas statusu mainošā dokumenta pasei un tekstam:

Statusu mainošo dokumentu

PASE DOKUMENTS

Pogām "PASE" un "DOKUMENTS" analogiski iepriekš aprakstītajam var būt divi stāvokļi – dokuments ir vai nav pieejams. Dokumenta redakcijām un grozītājdokumentiem šīs pogas pārsvarā signalizēs par iespēju apskatīt dokumentu, savukārt

Statusu mainošie dokumenti (īslaicīga dokumenta atcelšanas un juridiskā spēka atjaunošanas gadījumi) būs pieejami tikai tad, kad ticis mainīts statuss.

Zem Dokumenta vēstures atrodas poga "GROZĪTĀJ-DOKUMENTU SARAKSTS", Ar kuras palīdzību var atvērt atsevišķu logu, kurā pieejami visi konkrētā dokumeta grozītājdokumenti:

GROZĪTĀJ-DOKUMENTU SARAKSTS ▼

No jauna atvērtais logs ir Atrasto dokumentu logs, kura izskats, funkcijas un iespējas aprakstītas iepriekšējā nodaļā.

Poga Izrietošie dokumenti atvērs jaunu, mazliet modificētu Atrasto dokumentu logu – loga augšmalā būs norāde, no kāda dokumenta izrietošie dokumenti šeit atlasīti.

IZRIETOŠIE DOKUMENTI ▼

Visbiežāk šajos atrastajos dokumentos ir norāde "... izdots, pamatojoties uz ...". Tā, piemēram, Ministru kabineta noteikumiem Nr.336 (31.07.2001.) "Noteikumi par attaisnotajiem izdevumiem par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem" ir tikai viens izrietošais dokuments – Valsts ieņēmumu dienesta rīkojums Nr.363 (08.03.2002.) "Grozījumi metodiskajos norādījumos "Metodiskie norādījumi par iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas kārtību"".

Daļa dokumentu ir publicēta papīra formātā uzņēmuma *izdotajos Normatīvo aktu Abonentizdevumos*. Ja atrastais dokuments ir ietverts kādā no abonentizdevumiem, parādās papildinformācija, kura sastāv no norādes – kura Abonentizdevuma kādā nodaļā dokuments atrodas un pogas "VAIRĀK INFORMĀCIJAS":

Dokumenta drukāto versiju var apskatīt Abonentizdevumā:
Uzņēmējdarbība (latv.val.) => 1.sējums => Uzņēmējdarbības vispārīgie normatīvie akti

VAIRĀK INFORMĀCIJAS... ▼

Pogu nospiežot, tiek atvērts jauns logs ar informāciju par abonentizdevumu, kurā var iepazīties ar Abonentizdevumā ietverto dokumentu tematiku, uzzināt cenas un citu būtisku informāciju.

ZIŅU LAPA

e-likumi.lv 2008
Ziņu lapa nr. 14
 Jaunākā informācija par izmaiņām un grozījumiem
 ES un LR likumdošanā
 24.03.2008 - 28.03.2008
 Jūsu ieskatam nozīmīgākie likumdošanas jaunumi, ar kuriem
 papildināta datubāze!

Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienu Komisijas regulas

* [Eiropas Kopienu Komisijas 2008.gada 4.marta regula N°202 «Komisijas Regula \(EK\) N°202/2008 \(2008.gada 4.marts\), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu \(EK\) N°178/2002 attiecībā uz Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes zinātnes ekspertu grupu skaitu un nosaukumiem»](#)

Regula stājas spēkā ar 2008.gada 25.martu.

* [Eiropas Kopienu Komisijas 2008.gada 6.marta regula N°209 «Komisijas Regula \(EK\) N°209/2008 \(2008.gada 6.marts\) par atļauju preparāta Saccharomyces cerevisiae \(Biosaf Sc 47\) kā barības piedevas jaunam lietojumam»](#)

Regula stājas spēkā ar 2008.gada 27.martu.

Latvijas Republikas likumi

* [Saeimas 2008.gada 13.marta likums «Grozījumi Lauksaimniecības un lauku attīstības likumā»](#)

Likums stājas spēkā ar 2008.gada 27.martu.

* [Saeimas 2008.gada 6.marta likums «Grozījumi likumā «Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru»»](#)

Likums stājas spēkā ar 2008.gada 9.aprīli.

Krievu valodā tulkotie dokumenti

* [Valsts ieņēmumu dienesta metodiskais materiāls «Методический материал Порядок исчисления подоходного налога с населения от отчуждения леса на корню и от отчуждения заготовленных в нем лесоматериалов»](#)

* [Valsts ieņēmumu dienesta informācija «Информационный материал О применении части четвертой статьи 11.8, части 2.1 статьи 15 и части 2.2 статьи 8 Закона «О подоходном налоге с населения»»](#)

Datubāzes lietotājiem ir iespēja katru nedēļu saņemt Ziņu Lapu, kurā ir apkopota informācija par nozīmīgākajiem jaunumiem un izmaiņām Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumdošanā, ar kuriem tiek papildināta datubāze.

Ziņu lapā ietvertā informācija tiek grupēta sekošās sadaļās:

- Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienu Komisijas regulas;
- Latvijas Republikas likumi;
- Ministru kabineta noteikumi;
- Citi;
- Krievu valodā tulkotie dokumenti

Visi ziņu lapās uzskaitītie dokumenti ir viegli pieejami – dokumenta virsraksts vienlaicīgi ir saite uz konkrēto dokumentu datubāzē.